

Den følgende Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om forskellige Forhold vedrørende Folketstolen.

(Lovforslaget findes i Tillæg C., Sp. 21 ff.)

Sagen sattes under Forhandling.

Goos: Jeg stal ikke jorphybe mig nærmere i Indholdet af det her foreliggende Lovforslag, som er vel kendt i Tinget, men jeg vilde gerne gøre nogle Bemærkninger om den Fremgangsmaade, som jeg mener, Landstinget bør følge ved Behandlingen af Forslaget. Det vil jo være i Grindring, at et Lovforslag, omhandlende det samme Emne, i forrige Samling blev forelagt af Regeringen i det andet Ting, og at det blev overfendt til dette Ting saaledes, at det kom til første Behandling her i Tinget den 11te Mars, altsaa henimod Slutningen af Samlingen. Det gennemgik derefter meget hurtigt de forskellige Stadier i dette Ting og havnede saa i et Fællesudvalg, der var samlet i 3—4 Uger, saaledes at Samlingen først blev sluttet langt hen i April, men uden Resultat, idet Lovforslaget blev vedtaget i forskillig Skikkelse af hvert af Tingene og som Følge deraf bortfaldt. Det vil jo fremdeles være bekendt, at Regeringen ikke endnu har fundet, at Tidspunktet var kommet til at forelægge Forslaget paa ny for Rigsdagen. Det Forslag, som nu foreligger for os, er fremkommet ved det private Initiativ af en Del af Folketingets Medlemmer og er efter en hurtig Behandling i Folketinget kommet op til os. Det kunde jo nu naturligvis være et Spørgsmaal, om det har været ganske formaalstjenligt, at man ved det private Initiativ har taget Sagen op paa et tidligere Tidspunkt, end Regeringen ansaa for hensigtsmæssigt, om denne Fremgangsmaade i Virkeligheden tjener til Sagens Fremme. Men jeg mener rigtignok, at denne Betragtning under ingen Omstændighed kan eller bør foranledige dette Ting til nu ikke at svare paa det Spørgsmaal, som er kommet til os fra det andet Ting, paa den Appæl, der er stet paa denne Maade til vor Interesse for Sagen og udsprungen af en Interesse for Sagen, hvorom vi ikke bør tvivle. Og vi bør saa meget mindre, mener jeg, undlade at yde vort Bidrag til Sagens Fremme, som jo ogsaa den høje Regering har udtalt, at den vil medvirke ved Sagens yderligere Behandling paa det Grundlag, som foreligger. Men den Opfordring, der

altsaa nu foreligger for os, og som jeg mener vi bør forholde os imødetommende lige overfor, denne Opfordring til at fortsætte Sagens Behandling, som afsluttedes med et saa uheldigt Udfald i forrige Samling, betyder jo i Virkeligheden ikke en Fortsættelse af Forhandlingen, men en Genoptagelse; det er ikke en Fortsættelse, thi den blev jo i forrige Samling ført til den yderste Ende, hvortil et Lovforslag overhovedet kan føres. Her er altsaa Spørgsmaal om at genoptage den fra et vist tidligere Tidspunkt. Folketinget har optaget Traaden fra det Tidspunkt af Fællesudvalgets Forhandlinger, hvor de modstaaende Anskuelser havde fæstnet sig, har altsaa optaget Lovforslaget væsentligt i den Skikkelse, hvori det ved den afsluttende Behandling blev vedtaget af Folketinget. Det kunde da ligge nær at møde denne Opfordring med fra vor Side at genoptage Sagen i den Skikkelse, hvori den efter Fællesudvalgets Forhandlinger blev vedtagen af dette Ting. Følgen vilde jo deraf blive, at vi nu kunde undergive Sagen en lignende ekspedit Behandling, som den har faaet i Folketinget, og at Sagen saa vilde gaa over til videre Behandling i et Fællesudvalg. Jeg tror, at denne Fremgangsmaade vilde være uheldig, og jeg tør ikke tilraade den. For det første betragter jeg nemlig denne Fremgangsmaade som aldeles ikke egnet til at føre Sagen videre, ikke egnet til at fremme den og føre den videre paa Vejen til det Resultat, som vi alle eller det store Flertal af os ønske. Jeg ser nemlig ikke, at der er nogen Udfigt til, at vi ved en Genoptagelse af Forhandlingerne i Fællesudvalget paa det Grundlag, som vi der i Fjor naaede til, ere i Stand til at komme til en Forstaelse om de Punkter, som skilte os ad.

Disse Punkter ere jo ikke grumme mange, men de ere vigtige i sig selv. Der er tre Punkter, hvor vi ikke vare komne til Enighed eller kunne ventes at komme til Enighed. Det var Spørgsmaalet om Understøttelse til Privatstolen, hvor der vistnok i Fællesudvalget fra vor Side var gjort meget betydelige Indrømmelser, men hvor vort Standpunkt dog endnu paa væsentlige Punkter afviger fra det, Folketinget nu har vedtaget, og som nu altsaa foreligger i det Forslag, vi i Dag behandle. Der var dernæst Forslaget om Skolekommissionen, hvor Forslaget har optaget en Sammensætning, som vi ere bestemt imod, og der er dernæst Spørgsmaalet om Kaldelsesmaaden, hvor Folketinget i dette Forslag har en Ordning, som Fællesudvalgets ene Del bestemt fra-raadede at tiltræde. Nu ser jeg ikke, at der i det foreliggende Forslag er noget, som